

BJØRGVIN
KFUK-KFUM-SPEIDERE

KLUS – hefte

Kurs for ledere uten speiderbakgrunn (KLUS)

I dette hefte finner du informasjon om de grunnleggende temaene innen KFUK – KFUM speideren. Du kan lese mer om alle temaene på KMSpeider.no

Innhold

- Hva er KFUK – KFUM speideren
- Kort historie
- Aldersinndeling
- Speidermetoden
- Nyttige linker

Hva er KFUK – KFUM speideren

KFUK-KFUM-speiderne er en av Norges største kristne barne- og ungdomsorganisasjoner med 11.000 medlemmer fordelt på 250 grupper over hele landet. Vi tilbyr speiderarbeid for barn og ungdom i alle aldrer.

Speiderarbeidet består av et bredt aktivitetstilbud for barn og ungdom i alle aldrer. Gjennom friluftsliv, samarbeid, vennskap og læring gir speiding opplevelser for livet. Ungt lederskap og gradvis større utfordringer er med på å utvikle speidere til å bli aktive, ansvarsfulle og engasjerte medmennesker. I KFUK-KFUM-speiderne kan barn, unge og voksne utvikle seg som hele mennesker med ånd, sjel og kropp.

Visste du at:

- I speideren blir du medlem av en patrulje: En gjeng på fire til åtte speidere som holder sammen i tykt og tynt.
- Det finnes 50 millioner speidere i verden. KFUK og KFUM har over 60 millioner medlemmer.
- I KFUK-KFUM-speiderne kan du dra på patruljeførerkurs, snøhulekurs, leir og mange andre spennende arrangementer!
- Speidere drar mye på tur, sammen med speidertroppen til speiderhytta, ut i skogen med patruljen og på leir i utlandet.
- Hvert fjerde år arrangeres landsleir hvor mange tusen speidere deltar. Da sover du i telt i en uke, opplever masse spennende og lever i en stor speiderby sammen med speidergruppen din.
- I speideren kan du lære å bygge ting av trestokker og tau, padle kano, klatre, leke, lage mat på bål og sove under åpen himmel sammen med gode venner.

Du kan lese mer på kmspeider sine nettsider: <https://kmspeider.no/hva-er-kfuk-kfum-speiding/category842.html>

Kort historie

Speiderbevegelsen er en av verdens største barne- og ungdomsbevegelser. Bevegelsen har medlemmer i nesten alle land over hele verden og har over 50 millioner medlemmer. Ideen bak bevegelsen er å utvikle unge mennesker til å bli ansvarsbevisste og selvstendige.

Robert Baden-Powell er speiderbevegelsens grunnlegger. Han arrangerte verdens første speiderleir i 1907. Her var det med 20 gutter som ble delt inn i patruljer med hver sin patruljefører. Baden-Powell var britisk offiser, og leiren ble arrangert etter militær modell. Guttene ble trent i ferdigheter som å lage mat på bål, førstehjelp, naturkjennskap og samfunnslære. Denne leiren ble grunnlag for videre speiderarbeid.

Etter leiren skrev Baden-Powell håndboken "Scouting for boys" der han beskrev de grunnleggende ideene bak speiderbevegelsen. Denne, samt foredrag han holdt om speiding, ledet til oppstart av de første britiske speidertropper, den aller første i 1908, Birkenhead KFUM. Baden-Powell stiftet det engelske speiderguttforbundet i samme år. To år senere, i 1910, ble det også dannet et forbund for jenter. Her var søsteren til Robert Baden-Powell, Agnes, sjef.

World Organization of Scout Movement (WOSM), speiderguttene verdensorganisasjon, ble stiftet i 1922 med Robert Baden Powell som sjef. World Assosiation of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS), speiderjentene verdensorganisasjon, ble stiftet i 1928 med Olave Baden-Powell som sjef. I dag er speidere over hele verden medlemmer av en av disse organisasjonene.

I Norge ble det startet smått med speiderarbeid allerede i 1909. Norsk Speidergutt-Forbund ble stiftet i 1911, Norges KFUK-speidere i 1920, Norsk Speiderpike-Forbund i 1921 og Norges KFUM-speidere i 1945. I 1978 ble Norges Speiderforbund opprettet av Norsk Speidergutt-Forbund og Norsk Speiderpike-Forbund. I 2003 slo Norges KFUK-speidere og Norges KFUM-speidere seg sammen til Norges KFUK-KFUM-speidere.

Aldersinndeling

Alle kan bli speidere!

Speiderarbeidet drives av lokale KFUK-KFUM- speidergrupper over hele landet. Vi har et tilbud til alle, og bruker følgende aldersinndeling:

- **Familiespeiding 0 år til skolestart.** For hele familien, med fokus på lek og læring.
- **Oppdagere 1.–2. trinn.** Leker og drar på oppdagelsesturer i nærmiljøet.
- **Stifinnere 3.–4. trinn.** Utforsker naturen gjennom lek og læring.
- **Vandrere 5.–10. trinn.** Utvider horisonten og utvikler seg gjennom samarbeid og vennskap. På ungdomstrinnet er det økt fokus på ledertrening.
- **Rovere fra fullført 10. trinn – tom. 25 år.** Tiden for utfordrende opplevelser og fellesskap i en større sammenheng: Lokalt, nasjonalt og internasjonalt.
- **Ledere.** Vi tilbyr lederutvikling for deg som er voksen. Alle typer ledere er velkomne: Unge, eldre, erfarne, nye, mammaledere, pappaledere, og ledere uten speiderbakgrunn.

Du kan lese mer om de ulike aldersinndelingene på kmspeider sine nettsider: Du kan lese mer på kmspeider sine nettsider: <https://kmspeider.no/hva-er-kfuk-kfum-speiding/category842.html>

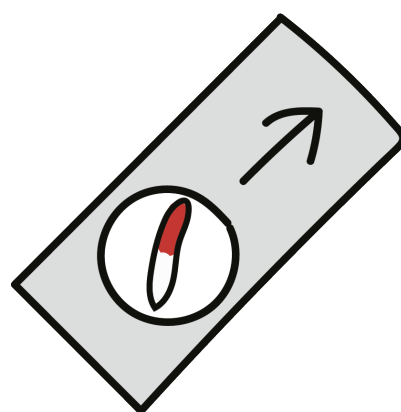
Speidermetoden

Speidermetoden beskriver hvordan vi gjør ting og hvordan vi arbeider. Metoden skal hjelpe oss til å oppfylle formålet vårt.

Speidermetoden

Speidermetoden er en metode for ikke-formell læring, i motsetning til den formelle læring som for eksempel skjer i skolen. Speidermetoden beskriver hvordan vi gjør ting og hvordan vi arbeider. Metoden skal hjelpe oss til å oppfylle formålet vårt. Speidermetoden er en pedagogisk helhet der de ulike delene henger sammen. Alle delene har sine funksjoner. Det betyr ikke at man må ha med alle delene av speidermetoden i alt man gjør, men et godt speiderarbeid bør over tid bestå av punktene i speidermetoden. KFUK-KFUM-speiderne har definert speidermetoden som ni punkter:

- Lov og løfte
- Patruljesystemet
- Personlig utvikling
- Symboler og seremonier
- Friluftsliv
- Lek
- Samfunnsdeltakelse
- Læring gjennom opplevelse og refleksjon
- Ungt lederskap – voksent nærvær

Lov og løfte

Speiderløftet og speiderloven uttrykker våre verdier og forteller hvem vi er. Loven og løftet legger til rette for at speiderne kan reflektere over hvordan de vil leve, og handle deretter. Hvis speiderne blir bevisste på hvilke verdier speidingen står for, kan de ta stilling til egne verdier, reflektere over disse og forplikte seg til idealene.

Gjennom lov og løfte gis speiderne mulighet til å reflektere over tro, holdninger og etikk, og bli bevisste på sitt eget verdigrunnlag. Å avlegge speiderløftet bidrar til å skape en identitet hos speiderne og gjør at de føler seg som en del av stort fellesskap. Når vi vet hva vi står for, vet vi også litt mer om hvem vi er og hvem vi vil bli. Det gir trygghet og selvtillit.

Patruljesystemet

KFUK-KFUM-speiding bygger på patroljesystemet der barn leder barn og patroljen utvikles sammen. Patroljen tilbyr et fellesskap der alle medlemmer er like viktige og alle er delaktige i beslutningene som tas. I patroljen lærer du samarbeid, men du får også plass til å utvikles som individ. Patroljeføreren leder patroljen i den retning medlemmene av patroljen selv har bestemt. Du lærer å lede og å bli ledet av en jevnaldrende, samt respektere andres og formidle dine egne meninger.

Grunnleggeren av speiderbevegelsen, Baden Powell, har sagt: – Patroljesystemet er ikke én måte å drive speiding på, det er den eneste måten. Patroljesystemet bygger på læring i mindre grupper, og bruken og omfanget av patroljesystemet utvikles med speidernes alder.

Personlig utvikling

Personlig utvikling handler om å hjelpe den enkelte speider til å være bevisst og aktivt involvert i sin egen utvikling. Det gjør dem i stand til å utvikle seg på sin egen måte og i sitt eget tempo. Speiderne får mulighet til å utfordre seg selv. Dette leder til en følelse av mestring, som igjen gir selvtillit. Speiderprogrammet er tilpasset de enkelte aldersgrupper og skal gjøre at speiderne utvikler seg i trygge rammer.

Symboler og seremonier

Symboler og seremonier brukes som en ramme rundt speiderarbeidet og skal bidra til å skape felles identitet og gjøre at speiderne opplever at de er en del av en større helhet og sammenheng. Symboler og seremonier har en større betydning enn sitt faktiske innhold. En seremoni i speidersammenheng er en gjenkjennelig, høytidelig handling som gjentas ved flere anledninger. Speideropptagelse, speiderhilsen og flaggheis er eksempler på noen seremonier. Vi bruker ofte symbolske rammeverk rundt aktivitetene våre, noe man ser igjen i speiderprogrammet, i patroljen, på speidermøter, turer og leirer. Symboler og seremonier har en sentral plass i patroljen og speidergruppen. Symbolske rammeverk er med på å gi en ekstra dimensjon til speiderarbeidet, setter fantasien i gang og skaper tilhørighet.

Friluftsliv

Det er i naturen en KFUK-KFUM-speidere hører hjemme. Vi bruker friluftsliv som en metode for å nå våre mål. Vi er ikke ute bare fordi vi liker det, vi er ute fordi det hjelper oss å vokse som mennesker. Friluftsliv er en måte å utvikles på. Når du havner i et annet miljø du er vant til må du handle utenfor dine vanlige rammer, og bruke din kreativitet og dine ferdigheter. Vi bruker naturen til lek, læring og samarbeid. Vi blir kjent med, tar vare på og undersøker naturen gjennom utendørsaktiviteter. Speiderne får prøve på mange forskjellige opplevelser i naturen, alt fra små turer i skogen til kanopadling, brevandring og toppturer.

Lek

Lek brukes for å sette fantasien i sving. Gjennom lek utvikler speiderne konsentrasjonsevne, de lærer å samarbeide, tilegner seg nye ferdigheter og får bruke kroppen. Leken er en trygg arena hvor speiderne får utvikle sin uttrykksform, og leken stimulerer til utvikling. Den har en sentral plass i speiderprogrammet og brukes aktivt til læring. Gjennom leken lærer speiderne å vinne og tape, og leken utvikler rettferdighetssansen og evnen til å forstå og følge regler. Lek brukes også til refleksjon, fordi speiderne gjennom leken får mulighet til å innta nye roller og prøve ut alternativer.

Samfunnsdeltakelse

Å utvikle speidere til aktive verdensborgere er speidingens grunnidé. Som KFUK-KFUM-speider lærer du å ta ansvar og bidra konstruktivt i samfunnet. Vi jobber for en bedre verden gjennom samfunnsengasjement både i lokalmiljøet og globalt. Vi engasjerer oss der vi bor, verner om naturen og hjelper mennesker som trenger det. Gjennom aktive handlinger får speiderne en forståelse av verden, forskjellige kulturer og grupper av mennesker.

Læring gjennom opplevelse og refleksjon

Det speiderne lærer får de prøve ut og gjøre i praksis. Vi bruker læring gjennom opplevelse og refleksjon som metode fordi vi tror det er mer motiverende og nyttig for speiderne at de selv får prøve ut det de skal lære. Speiderne får erfaringer som gjør dem i stand til å reflektere over selve læreprosessen og resultatet. Gjennom deres handlinger, refleksjoner og resultater samler de kunnskap som danner grunnlaget for videre utvikling. Vi søker å skape så virkelige situasjoner som mulig for at læringsutbyttet skal bli best mulig. Speiderne får oppgaver og utfordringer som er tilpasset dem. I KFUK-KFUM-speiderne får alle muligheter til å prøve, feile og lykkes.

Ungt lederskap – voksent nærvær

Som KFUK-KFUM-speider får du innflytelse og påvirkningsmuligheter i det daglige speiderarbeidet fra første dag. Vi er en barne- og ungdomsorganisasjon og lærer speiderne å ta demokratiske avgjørelser, legger til rette for at meninger blir hørt og at barn og unge er en aktiv del av beslutningsprosesser. Speiderne trener på å ytre sine egne meninger. Ansvarsområdet øker jo eldre du blir. KFUK-KFUM-speiderne tar unge ledere seriøst og de får ansvar for saker som er viktige for dem. Basert på erfaring og modenhet tar de unge lederne avgjørelser selv, mens de voksne lederne støtter og veileder.

Mer informasjon og eget hette om speidermetoden kan lastes ned fra kmspeider.no
<https://kmspeider.no/speidermetoden/category994.html>

Nyttige lenker

- Organisasjonshefter: <https://kmspeider.no/organisasjonshefter/category1134.html>
- Aktivitetsbanken: <https://kmspeider.no/aktivitetsbanken/category988.html>
- Møteplanlegger: <https://kmspeider.no/moteplanlegger/>
- Merkeregistreringsverktøy: <https://kmspeider.no/grupper/category4150.html>
- Lederressurser: <https://kmspeider.no/lederressurser/category834.html>